C/2025/1282

13.3.2025

P9_TA(2024)0225

Žádost, aby byl Andris Ameriks zbaven imunity

Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 11. dubna 2024 o žádosti, aby byl Andris Ameriks zbaven imunity (2023/2090(IMM))

(C/2025/1282)

Evropský parlament,

— s ohledem na žádost, aby byl Andris Ameriks zbaven imunity, kterou dne 24. května 2023 předložil státní zástupce odboru pro koordinaci boje proti korupci v sekci trestního práva nejvyššího státního zastupitelství v Rize, a kterou ve stejný den předložil nejvyšší státní zástupce Lotyšské republiky v rámci trestního řízení, které má být zahájeno v Lotyšské republice, a která byla oznámena na plenárním zasedání dne 14. června 2023,

— s ohledem na to, že Nils Ušakovs, který vystupoval jménem Andrise Amerikse, byl vyslechnut v souladu s čl. 9. odst. 6 jednacího řádu,

— s ohledem na články 8 a 9 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie a na čl. 6 odst. 2 Aktu ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách,

— s ohledem na články 29 a 30 lotyšské ústavy,

— s ohledem na rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. října 2008, 19. března 2010, 6. září 2011, 17. ledna 2013 a 19. prosince 2019 ([1]),

— s ohledem na čl. 5 odst. 2, čl. 6 odst. 1 a článek 9 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0169/2024),

A. vzhledem k tomu, že státní zástupce z odboru pro koordinaci boje proti korupci v sekci trestního práva nejvyššího státního zastupitelství v Rize požádal o zbavení imunity poslance Evropského parlamentu zvoleného v Lotyšsku Andrise Amerikse, aby proti němu mohlo být zahájeno trestní řízení pro trestný čin spočívající v přijetí úplatku před spácháním protiprávního činu v zájmu třetí strany při výkonu úředních povinností ve smyslu § 320 odst. 4 lotyšského trestního zákoníku;

B. vzhledem k tomu, že v období od 22. července 2017 do 17. září 2017 Andris Ameriks, jakožto místopředseda zastupitelstva města Riga (tj. zástupce primátora), a tudíž úřední osoba zastávající významnou funkci, mimo jiné údajně požadoval úplatek od zprostředkujícího vlastníka minibusové dopravní společnosti ve výši 50 % peněžních částek, které této společnosti vyplácelo město Riga za jí přepravované cestující s nárokem na snížené jízdné;

C. vzhledem k tomu, že Andris Ameriks byl ve volbách do Evropského parlamentu z května 2019 zvolen poslancem EP;

D. vzhledem k tomu, že údajný trestný čin se netýká názorů vyjádřených Andrisem Ameriksem či jeho hlasování během výkonu funkce ve smyslu článku 8 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie;

E. vzhledem k tomu, že v článku 9 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie stanoví, že členové Evropského parlamentu požívají na území vlastního státu imunit přiznávaných členům parlamentu tohoto státu;

F. vzhledem k článkům 29 a 30 lotyšské ústavy, které stanoví:

„Článek 29

Bez souhlasu parlamentu není možné poslance zatknout, provést u něj domovní prohlídku ani jakkoli omezit jeho osobní svobodu. (...)

([1]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. října 2008, Marra v. De Gregorio a Clemente, C-200/07 a C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; rozsudek Tribunálu ze dne 19. března 2010, Gollnisch v. Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 2013, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; rozsudek Tribunálu ze dne 17. ledna 2013, Gollnisch v. Parlament, T-346/11 a T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; rozsudek Soudního dvora ze dne 19. prosince 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Článek 30

Bez souhlasu parlamentu není možné proti poslanci zahájit trestní stíhání, ani mu uložit správní sankci.“;

G. vzhledem k tomu, že na jedné straně Evropský parlament nelze považovat za soud a že na straně druhé poslanec nemůže být v rámci řízení o zbavení imunity považován za „obžalovaného“ ([2]);

H. vzhledem k tomu, že účelem poslanecké imunity je chránit Parlament a jeho členy před stíháním v souvislosti s činností, kterou vykonávají jako součást svého mandátu a kterou nelze od výkonu tohoto mandátu oddělit;

I. vzhledem k tomu, že vyšetřování nebylo schopno s jistotou přesně určit, kde a kdy k údajnému trestnému činu došlo;

J. vzhledem k tomu, že k činu, kterého se měl Andris Ameriks dopustit, údajně došlo v roce 2017 a nejvyšší státní zástupce Lotyšské republiky předložil žádost o zbavení imunity až dne 23. května 2023; vzhledem k tomu, že tato prodleva nebyla uspokojivě zdůvodněna;

K. vzhledem k tomu, že z judikatury Soudního dvora EU vyplývá, že Parlament má „velmi širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o směr, který hodlá sledovat při rozhodování o žádosti o zbavení imunity [...], z důvodu politické povahy, kterou takové rozhodnutí vykazuje“ ([3]);

L. vzhledem k tomu, že souběh těchto konkrétních skutečností vyvolává vážné pochybnosti v souvislosti s možným úmyslem poškodit politickou činnost Andrise Amerikse, a tedy mimo jiné i jeho činnost poslance Evropského parlamentu; vzhledem k tomu, že na základě informací a vysvětlení poskytnutých v projednávané věci, včetně odpovědí náměstka státního zástupce Lotyšské republiky během výměny názorů s ním, panuje nejistota ohledně skutečností, na nichž je žádost o zbavení imunity založena, a existují vážné pochybnosti o řízení, včetně odůvodnění žádosti o zbavení imunity;

M. vzhledem k tomu, že se tedy jedná o případ, kdy lze předpokládat existenci *fumus persecutionis*, tj. „konkrétních skutečností“ ([4]) naznačujících, že dotyčné trestní řízení bylo zahájeno s úmyslem poškodit politickou činnost Andrise Amerikse, a tedy mj. i jeho činnost poslance Evropského parlamentu;

1. rozhodl, že se Andris Ameriks nezbavuje imunity;

2. pověřuje svou předsedkyni, aby ihned předala toto rozhodnutí a zprávu příslušného výboru příslušným orgánům Lotyšské republiky a Andrisi Ameriksovi.

([2]) Rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 2019, Briois v. Evropský parlament, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.
([3]) rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 2013, Gollnisch, T-346/11 a T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, bod 59 a citovaná judikatura.
([4]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 2020, Troszczynski, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, bod 26.